

Den næste Sag paa Dagsordenen var:

Anden Behandling af Forslag til Lov om Jords Udstykning og Sammenlægning m. m.

(Første Behandling findes i Tidenden Sp. 2073 ff. Udvalgets Betænkning findes i Tillæg B. Sp. 1137 ff.)

Uden for Betænkningen var der ikke stillet Ændringsforslag.

Lovforslagets Paragraffer og de dertil stillede Ændringsforslag fattedes til Forhandling.

Ordføreren (S. Sørensen): Dette Lovforslag er jo et Led i den Serie af Forslag, som vi fik forelagt, efter at der havde været nedsat en Landbokommission. Vi ere komne sidst med dette Forslag, idet de andre Forslag have været til 2den eller 3dje Behandling, og da vi have haft saa rundelig Tid, tror jeg at turde sige, at vi have behandlet Forslaget grundigt. Vi have arbejdet os saaledes sammen, at vi kunne møde med en enstemmig Indstilling. Jeg nærer derfor det Haab, at vi skulle kunne føre Forslaget gennem alle de øvrige Stadier og faa en Lov ud af det. Hvad Forslaget i sin Almindelighed angaar, maa det jo siges, at det ikke hører til dem, der fange den praktiske Interesse eller interessere saa grumme mange. For Landbruget har det dog stor Betydning at have en tydelig Lov paa dette Omraade, saa at enhver, der agter at udstykke, udparcellere, købe eller sælge, omtrent kan vide, hvilke Regler han skal følge for at opnaa Bevilling. En saadan Lov har ikke blot Betydning for Landinspektorerne, men ogsaa for den almindelige Mand. Det er af største Vigtighed paa Forhaand at vide, i hvilke Tilfælde man kan faa Bevilling til Udstykning. Gennem en Række Aar have vi maaret nøjes med de spredte Bestemmelser omkring i gamle Love, tildels udfyldte med ministerielle Cirkulærer og fgl. Anordninger. Dette Forslag har derfor en vis Lighed med Gattigloven, som vi i sin Tid fik. Det største ved den var nemlig, at vi fik alle Bestemmelserne samlede paa eet Brædt, saa at vi bedre kunne overskue dem. Der har i en Aarrække været Tendens til at udstykke mere og mere, efter som Befolkningen voksede, og det er jo en prisværdig Bestræbelse saa vidt mulig at give Plads her i Landet for den Befolkning, der har Lust til at dyrke Jorden, idet vort unge Mandskab saa ikke behøver at vandre ud til andre Verdensdele

for at faa Jord. Det er i den Retning at Forslaget peger.

Jeg har Lust til at gøre en almindelig Bemærkning med Hensyn til § 1. Der opstilles der de nødvendige Regler, for at man kan have Orden i Matrifikontoret, i Panteregistret og paa Amtstuerne. Vi ere alle enige om Nødvendigheden af saadanne Regler, men i 6te Stykke af § 1 findes der en Bemærkning om de fgl. Penge, om det forrige Ryttergods, som er indløbt. Vi have ikke opstillet nogen Ændring dertil, men vi ønske dog at udtale, at vi gerne ville have fastslaaet en Regel om, hvorledes disse fgl. Penge for Fremtiden skulle betragtes. Af den Skrivelse, vi have modtaget fra Ministeriet, fremgaar det, at dette er nærmest tilbøjelig til at betragte de fgl. Penge som en Realbyrde. Da disse Salg imidlertid ere foregaaede ved Auktioner, og det i Konditionerne er fastslaaet, at Halvdelen af Købesummen skal udbetales, medens den anden Halvdel skal blive staaende i Ejendommen, kunne vi ikke forstaa bedre, end at det egentlig er en Prioritet. Det er af Vigtighed at saa fastslaaet, hvad det er, thi ved Ejendoms-handeler overses det ofte, hvad der skal forstaaes ved denne Byrde. Er det en Prioritet, maa naturligvis Sælgeren klare denne Prioritet som enhver anden Prioritet, men hvor det ikke bliver bemærket og der ikke sker fuldstændig klar Aftale, fremstaar der Banfælgigheder ved Spørgsmaalet om, hvem der skal betale denne Sum. Vi have i Betænkningen udtalt, at i det mindste en Del af Udvalget er tilbøjelig til at betragte disse Penge som en Prioritet. Hovedsagen er dog at saa fastslaaet, hvad det er.

Den vigtigste og væsentligste Ændring er foreslaaet under Nr. 1 til § 2. Den gaar ud paa at bestemme Størrelsen af den tilbageblevne Hovedparcel. Udvalget er enigt om at anse det for rigtigt, at der ved en Gaards Udstykning bliver en Hovedparcel tilbage, og at den faar en saadan Størrelse, at den kan opfylde den Kjøfspligt, der i mange Tilfælde hviler paa Gaarden. Som Forslaget forelaa, var der nogen Utydelighed, idet der kun var fastslaaet en Regel. Efter de forskellige Jordbundsforhold rundt omkring i Landet er det imidlertid ikke saa let at fastslaa en eneste Regel, idet der saa maa overlades en hel Del til Administrationens Skøn. Vi have derfor i Ændringsforslaget under Nr. 1 opstillet en Skala, der viser, hvorledes man skal tage Hensyn til Jordbundsforholdene. Lovforslaget havde fastsat, at Mindstestørrelsen for en Hovedparcel skulde være 12 Tdr. Land boniteret Maal og 1 Td. Hartkorn, men da vi kom til at arbejde